

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

Principalele coordonate ale Programului de convergență 2015-2018

Ion Ghizdeanu, Președinte – Comisia Națională de Prognoză
Alexandra Cojocaru, Director – Ministerul Finanțelor Publice

- Iulie 2015 -

Perspectivă economică pe termen mediu

Componentele PIB

- Prognoza creșterii economice în condițiile create de măsurile fiscale estimează o creștere suplimentară a produsului intern brut, în termeni reali, de 0,6 – 0,8 puncte procentuale.

- modificări procentuale anuale -				
	2015	2016	2017	2018
PIB real	3,3	4,0	4,2	4,8
Cheltuielile consumului privat	3,5	4,5	4,9	5,4
Cheltuielile consumului public	1,0	2,1	1,6	1,8
Formarea brută de capital fix	5,0	6,0	6,6	7,3
Exporturi de bunuri și servicii	6,1	5,8	6,2	6,3
Importuri de bunuri și servicii	6,6	7,0	7,6	7,5

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Perspectivile economice pe termen mediu

Piața muncii

- efectele implementării măsurilor fiscale se vor resimți și în plan social. Astfel, creșterea economică suplimentară va genera, pe de o parte, un număr mai mare de salariați și pe de altă parte, o creștere a veniturilor populației în funcție de comportamentul agenților economici.

	2015	2016	2017	2018
	Modificare procentuală			
Populația ocupată totală ¹⁾	1,1	1,2	1,3	1,3
Rata șomajului -% ²⁾	6,7	6,5	6,4	6,3
Productivitatea muncii ³⁾	2,2	2,7	2,8	3,4
Compensația pe salariat - lei	3,7	4,2	4,4	5,0

1) Populația ocupată, definiția pentru conceptul intern din conturi naționale

2) Definiția armonizată cu Eurostat (Labour Force Survey – AMIGO)

3) PIB real pe persoană ocupată

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Perspectivile economice pe termen mediu

Balanțe sectoriale

- ▶ în anul 2014, contul curent al balanței de plăți a înregistrat un deficit în scădere cu cca. 45% față de 2013 ajungând la o pondere în PIB de doar 0,4%.
- ▶ în anul 2015, deficitul contului curent se așteaptă să atingă o valoare de 1,9 mld. euro, reprezentând 1,2% din PIB. Pe termen mediu, nivelul deficitului de cont curent se va menține la o valoare cuprinsă între 2,5 – 3,3 mld. euro, cu o pondere în PIB de 1,5% în anul 2016 și 1,7% în 2018
- ▶ luând în considerare și contul de capital, soldul net față de restul lumii rămâne în continuare pozitiv, dar se diminuează ca pondere în PIB.

% din PIB	2015	2016	2017	2018
Soldul net, față de restul lumii	1,2	0,9	0,6	0,5
din care:				
- balanța bunurilor și serviciilor	0,2	0,2	-0,1	-0,4
- balanța veniturilor și transferurilor	-1,4	-1,7	-1,6	-1,4
- contul de capital	2,4	2,4	2,3	2,2

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Perspectivă economică pe termen mediu

Inflația și deflatorul PIB se vor reduce substanțial ca urmare a măsurilor de relaxare fiscală, determinând creșterea puterii de cumpărare.

În 2015 și 2016 vor acționa factorii compensatorii: creșterea prețului gazelor pentru populație, revenirea prețului petrolului, deprecierea monedei naționale, precum și o mai bună colectare a taxelor reflectată în deflatorul impozitelor nete.

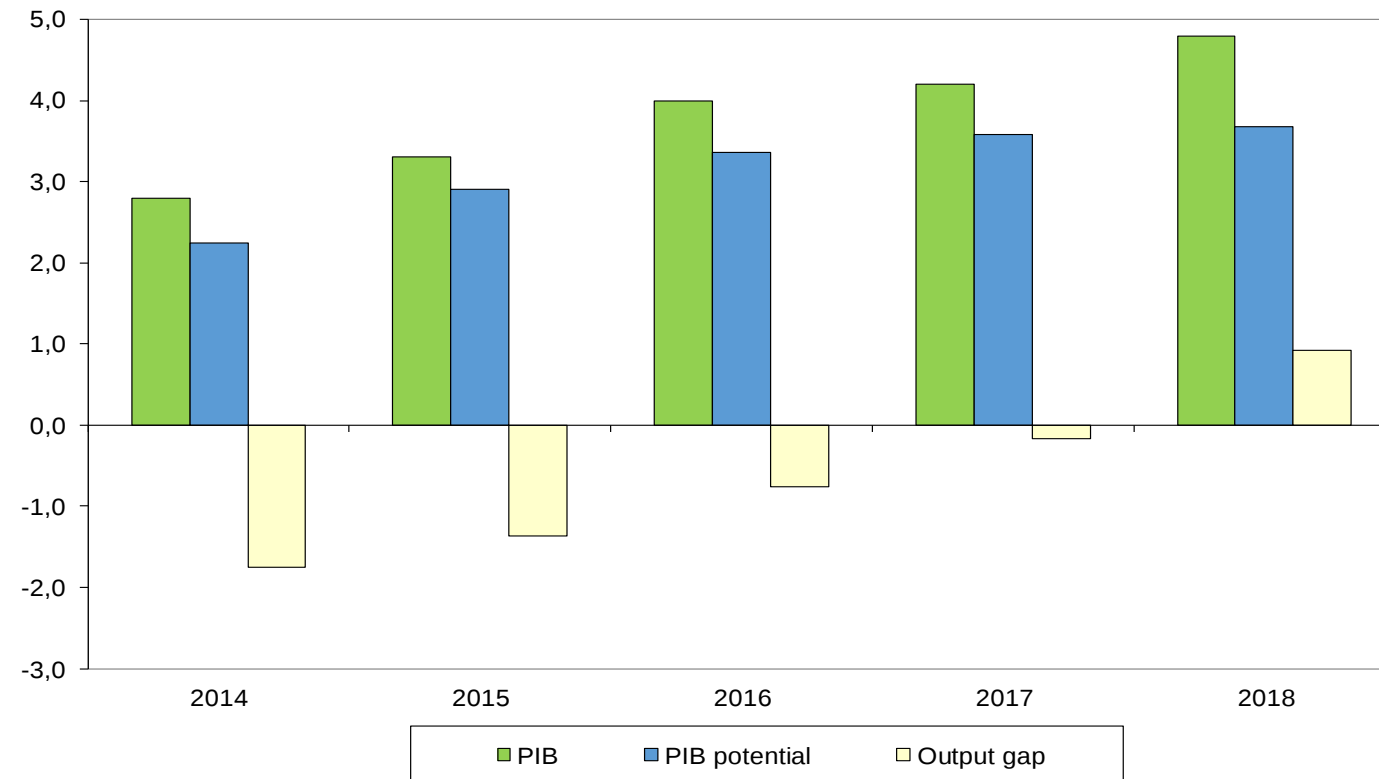
- % -	2015	2016	2017	2018
Deflator PIB	1,8	1,9	2,3	2,2
Indicele prețurilor de consum (IPC)				
-sfârșitul anului	1,4	1,4	2,5	2,3
- medie anuală	0,6	0,8	2,7	2,5

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Produsul intern brut potențial și închiderea output-gap-ului

- Ritmul de creștere a potențialului economic se accelerează până la circa 3,7% în 2018, astfel încât decalajul între potențial și efectiv trece în zona pozitivă.

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Nota: estimările au fost realizate cu ajutorul metodologiei DG ECFIN aprobată de Comitetul de Politici Economice

Îmbunătățirea eficienței

- ▶ Productivitatea este în continuă creștere
- ▶ Costul unitar real al muncii, determinat ca raport între remunerația pe salariat în termeni reali (deflatată cu deflatorul PIB) și productivitatea muncii, evidențiază îmbunătățirea competitivității economiei

Costul unitar al muncii

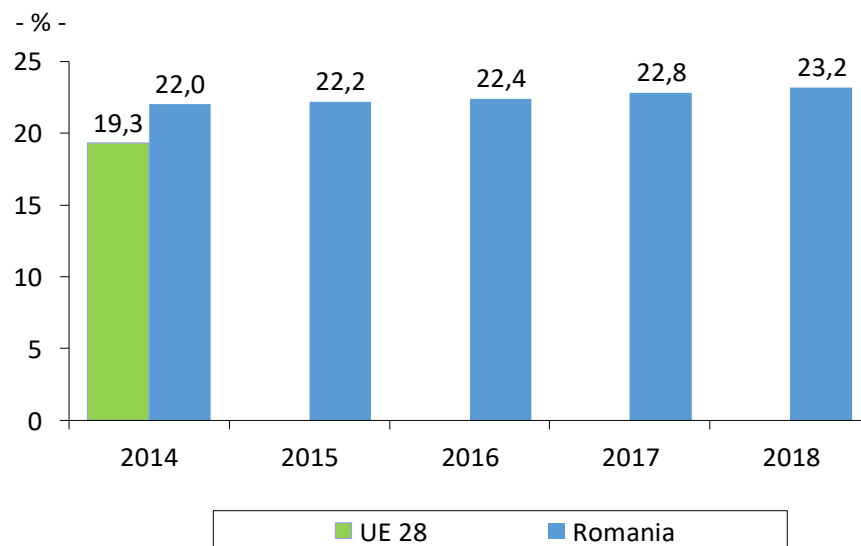
- % -	2015	2016	2017	2018
Creșterea remunerației pe salariat	3,7	4,2	4,4	5,0
Productivitatea muncii	2,2	2,7	2,8	3,4
Costul unitar nominal al muncii	1,4	1,4	1,5	1,5
Costul unitar real al muncii	-0,3	-0,5	-0,7	-0,6

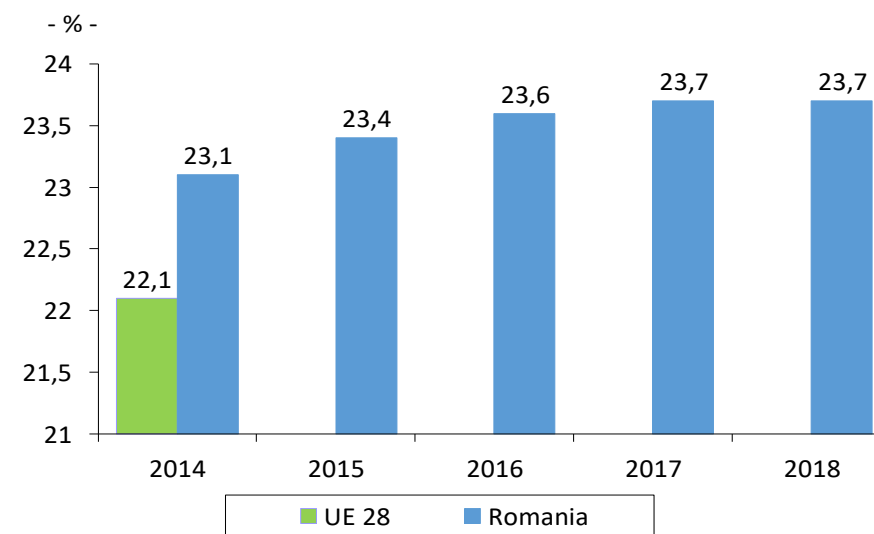
Îmbunătățirea eficienței

- ▶ Rata de investiție a fost superioară mediei din UE28 și continuă să se îmbunătățească cu 1,2 pp până în 2018, în condițiile unor dinamici accelerate ale investițiilor.
- ▶ Concomitent, rata de economisire internă se îmbunătățește mai lent, consumul fiind totuși o componentă importantă a PIB.

Rata de investiție

Rata de economisire internă

Modificări structurale

- ▶ Din punct de vedere al structurii PIB, se evidenziază o majorare a ponderii VAB concomitent cu reducerea ponderii impozitelor nete.
- ▶ Se estimează o majorare a ponderii sectorului industrial și cel al construcțiilor, ca urmare a efectelor pozitive ale măsurilor de îmbunătățire și de susținere a mediului de afaceri

Structura Produsului Intern Brut pe ramuri

- % -	2014	2015	2016	2017	2018
Industrie	24,1	24,0	24,4	24,8	25,2
Agricultură, silvicultură, pescuit	4,7	4,7	4,6	4,5	4,4
Construcții	6,3	6,5	6,6	6,7	6,8
Total servicii	53,2	53,1	52,9	52,8	52,8
Total economie	88,4	88,3	88,5	88,8	89,1
Impozite nete pe produs	11,6	11,7	11,5	11,2	10,9
PRODUS INTERN BRUT	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

NOTĂ: Structura s-a calculat pe baza valorilor nominale.

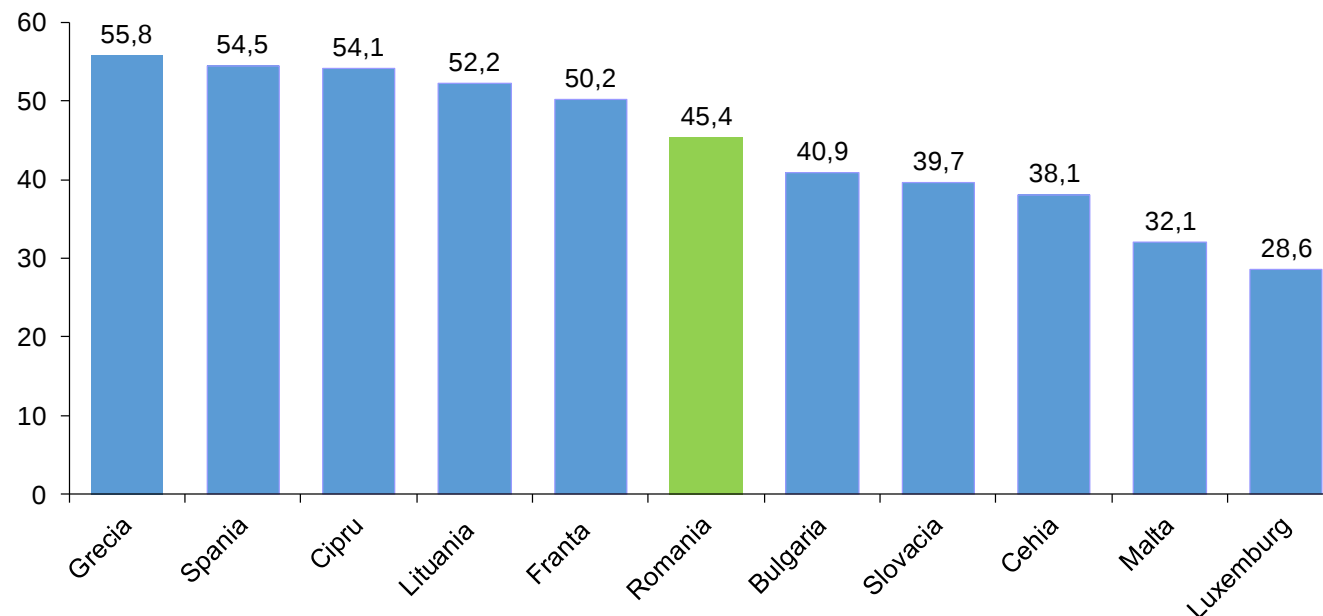

Modificări structurale

- Rata de valori adăugate brute a variat în statele membre ale UE 28, de la 28,6% în Luxemburg la 55,8% în Grecia, în România fiind de 45,4% din producție.

RATA VALORII ADĂUGATE BRUTE PE ECONOMIE ÎN ANUL 2013

- % din producție -

În anul 2018, în România, rata VAB va fi de 46,4%

Criteriile de la Maastricht: 2015 vs. 2008

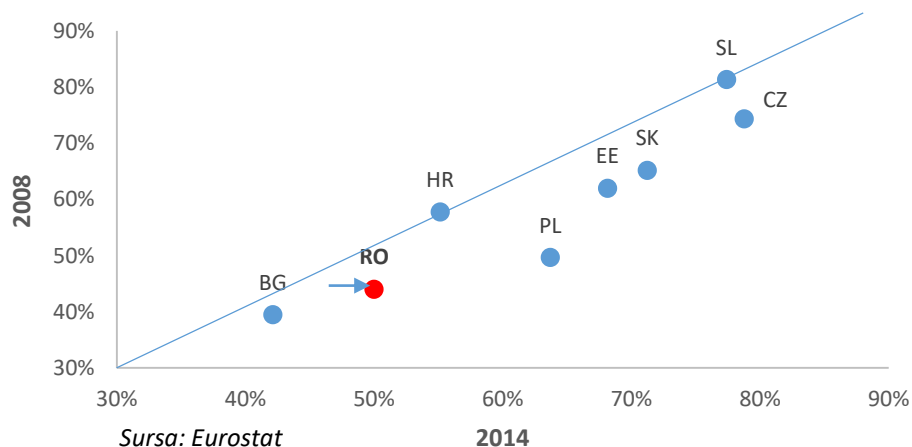
Indicatorii de convergență nominală	Criteriile de la Maastricht	An	România	Ungaria	Croația	Cehia	Polonia
Rata inflației (IAPC)	4,1	2008	7,9	6,0	5,8	6,3	4,2
(procent, medie anuală)	1,2	feb.15	1,2	-0,3	0,1	0,4	-0,2
Rata dobânzilor pe termen lung	6,2	2008	7,7	8,2	6	4,6	6,1
(procent pe an, medie anuală)	5,3	feb.15	4,1	4,4	3,8	1,3	3,1
Curs de schimb (vs. Euro)	+/- 15%	2008	+9,7/-16,0	+11,3/-10,6	+3,5/-0,8	+20,9/-3,5	+18,8/-8,5
(pe parcursul a 2 ani, variația cursului să nu depășească +/- 15%)		feb.15	+2,1/-3,5	+6,0/-6,0	+2,0/-1,7	+0,6/-9,7	+2,0/-4,4
Deficitul bugetar	< 3%	2008	5,6	3,7	2,7	2,1	3,7
(procent din PIB)		2015	1,8	2,6	5	1,3	3,6
Datoria publică	< 60%	2008	13,2	71,9	36	28,7	47,1
(procent din PIB)		2015	39,8	77,7	81,4	44,1	48,6

Sursa: Eurostat, INS, BNR

La finele anului 2014 România îndeplinea toate criteriile de convergență nominală, înscrise în Tratatul de la Maastricht.

Convergența reală

PIB pe locuitor (% din media EA) 2008 vs 2014

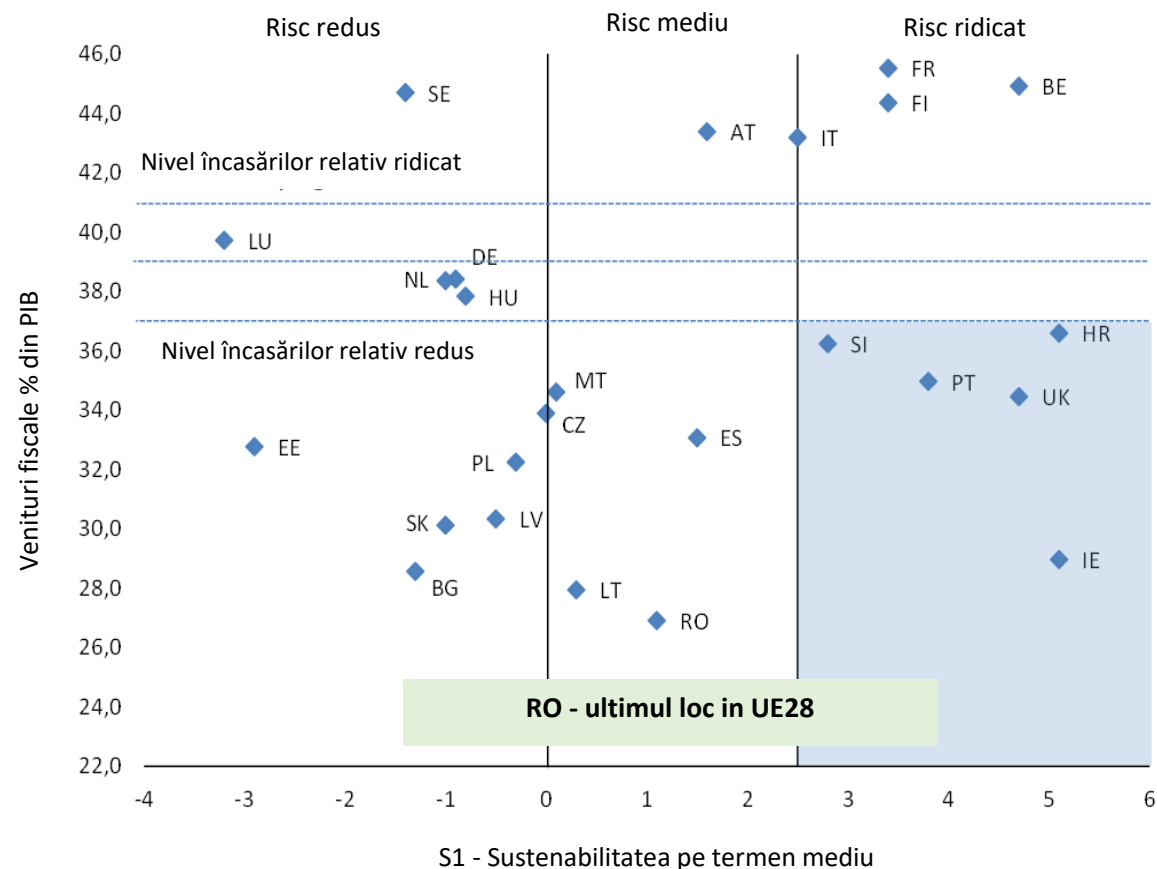

- România se află pe locul 10 în UE, după PIB-ul total în PCS.
- România este pe penultimul loc din Uniunea Europeană în ceea ce privește consumul și Produsul Intern Brut pe cap de locuitor în PCS.
- Anul trecut, în România, consumul individual a fost cu 45 de puncte procentuale sub media europeană.

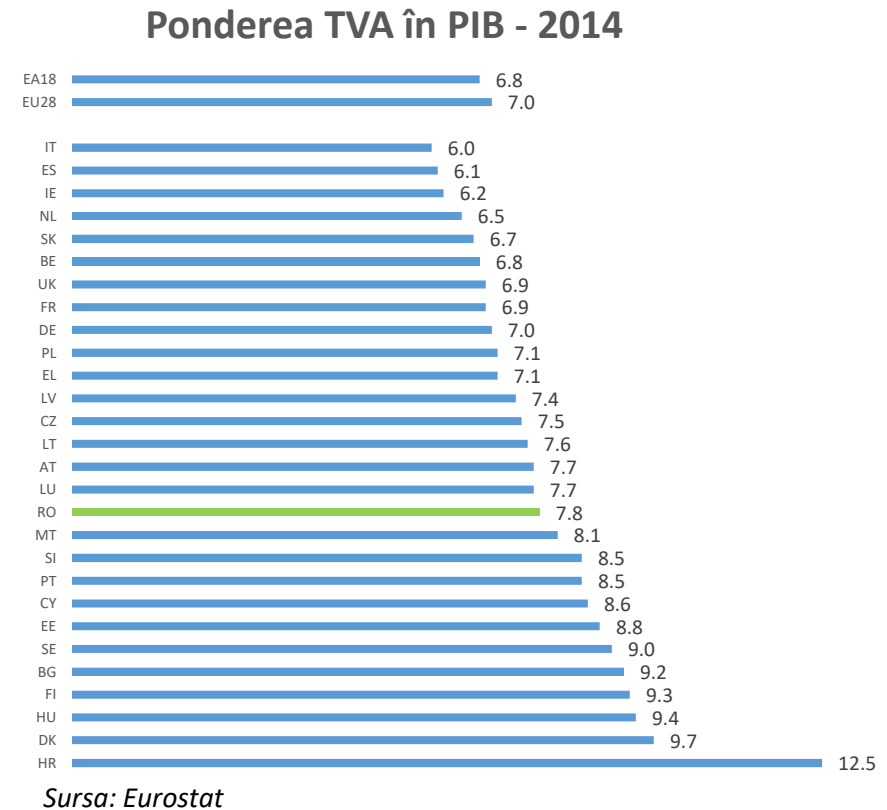
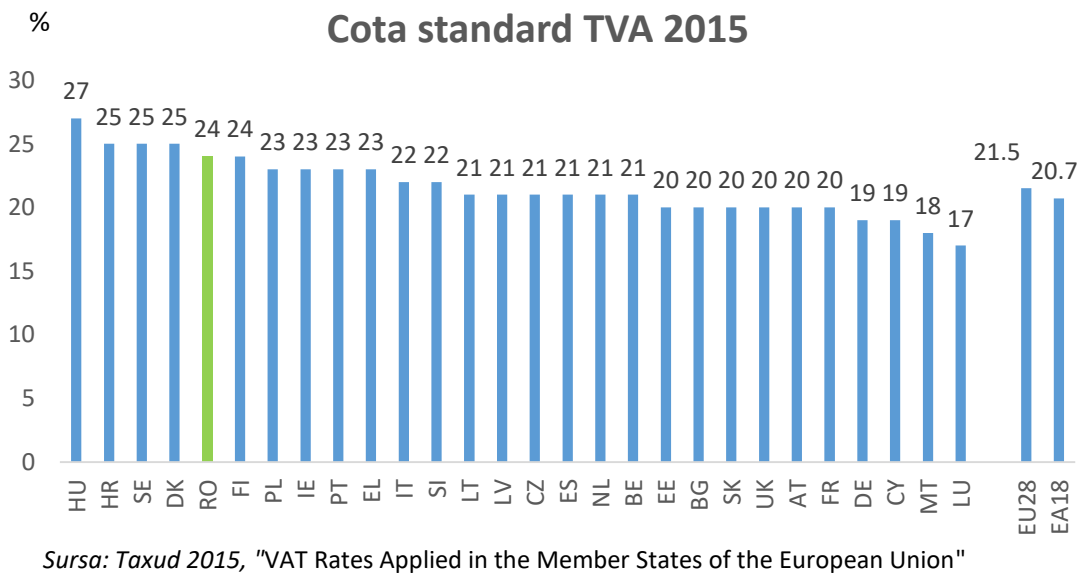
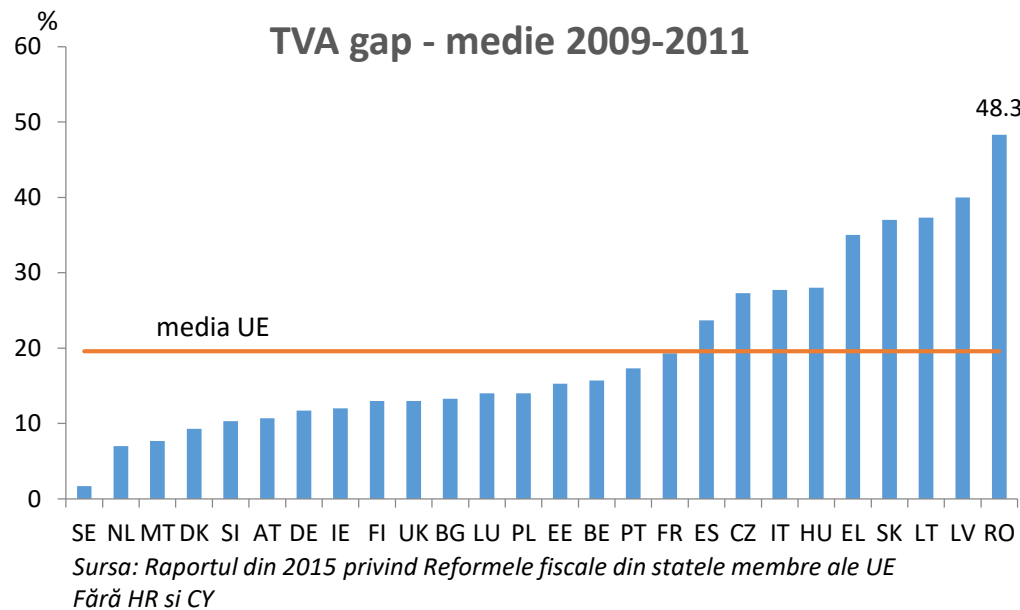
Având în vedere necesitatea:

- ☐ Îmbunătățirii competitivității economiei românești în perspectiva intrării în zona euro;
- ☐ Realizarea unui climat de afaceri favorabil extinderii investițiilor private, autohtone și străine;
- ☐ Reducerii evaziunii fiscale și a economiei ascunse;
- ☐ Eliminării discriminărilor generate de sistemul fiscal actual;
- ☐ Îndeplinirii obligațiilor de stat membru al Uniunii Europene prin implementarea legislației europene și actualizarea acesteia.
- ☐ Reducerea fenomenului de evitare a plății impozitelor directe, prin neacordarea tratamentului favorabil prevăzut de legislația europeană sau de tratatele fiscale încheiate de România pentru evitarea dublei impuneri

Sursa: Raportul din 2015 privind Reformele fiscale din statele membre ale UE

- ❑ România 2014 - ultimul loc în UE28 la ponderea veniturilor în PIB
- ❑ Cota standard TVA - una dintre cele mai ridicate din UE vs. încasările locul 10 în UE28
- ❑ Cota standard TVA după rescrierea Codului fiscal România va fi printre cele mai scăzute, alături de Germania și Cipru, cote mai mici aplicând doar Luxemburg (17%) și Malta (18%). Mare parte a veniturilor care se pierde prin reducerea cotei se așteaptă a se recupera prin creșterea gradului de conformare voluntară și a consumului.

Politica fiscal-bugetară

Măsuri pe partea de venituri:

Măsuri adoptate anterior a căror efecte se vor resimți pe partea de venituri în 2015:

- ▶ reducerea contribuțiilor de asigurări sociale de stat cu 5 pp pentru angajator;
- ▶ scutirea de impozit pe profit a profitului reinvestit;
- ▶ reducerea cotei impozitului pe construcții de la 1,5% la 1%.

Măsuri implementate începând cu 2015:

- ▶ extinderea bazei de aplicare a cotei reduse de TVA de 9% pentru produsele alimentare și serviciile de restaurant.

Impactul negativ asupra veniturilor bugetare se estimează că va fi compensat atât ca urmare a efectelor de multiplicare economică, cât și din eficientizarea sistemului de colectare a veniturilor.

Măsuri pe partea de cheltuieli:

- ▶ majorarea fondurilor alocate pentru cofinanțarea și susținerea implementării proiectelor cu finanțare europeană;
- ▶ majorarea salariului minim la 975 lei de la 1 ianuarie și la 1.050 lei de la 1 iulie;
- ▶ majorarea salariilor personalului didactic și auxiliar didactic cu 5% de la 1 martie și cu 5% de la 1 septembrie;
- ▶ majorarea salariilor personalului din sistemul public sanitar și sistemul public de asistență socială cu 100 de lei de la 1 ianuarie;
- ▶ indexarea pensiilor cu 5%. În anul 2015 valoarea punctului de pensie se majorează cu 5% respectiv de la 790,7 lei la 830,2 lei;
- ▶ majorarea alocațiilor sociale pentru familiile cele mai sărace, pensionari și persoane cu dizabilități.

Politica fiscal-bugetară

Măsuri pe termen mediu

Venituri:

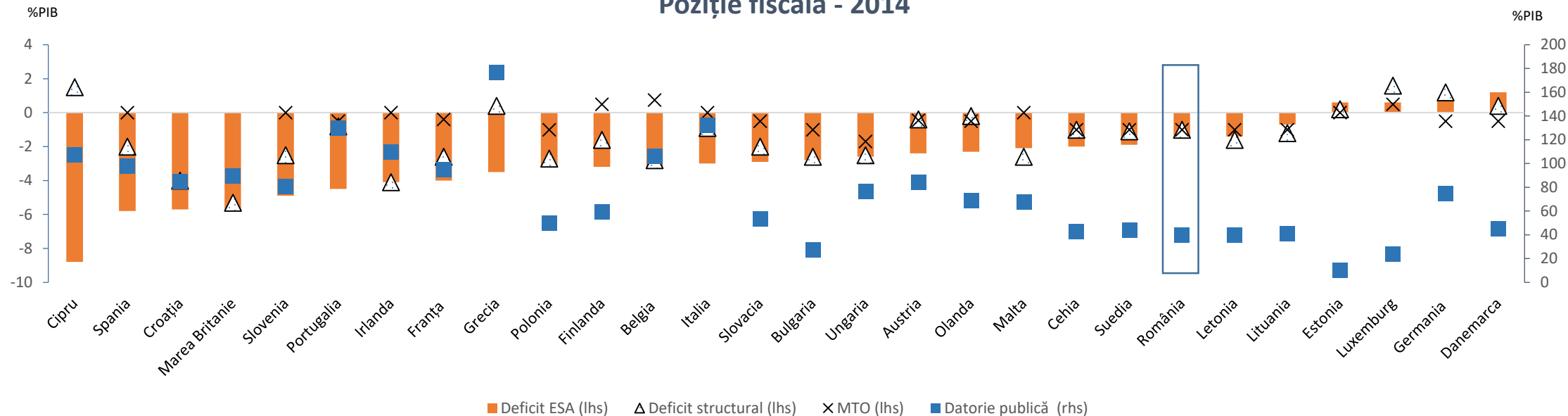
- ▶ Impactul total direct al rescrierii Codului Fiscal este de 15,5 mld.lei
- ▶ Principalele măsuri avute în vedere fac referire la:
 - ▶ Reducerea cotei standard pentru toate bunurile și serviciile de la 24% în prezent la 19%
 - ▶ Diminuarea nivelului accizelor la principalele produse energetice (motorină, benzina fără plumb și benzina cu plumb).
 - ▶ Eliminarea impozitului pe construcții

Cheltuieli:

- ▶ creșterea graduală a salariului de bază minim brut pe țară în 2016: în semestrul I la 1.125 lei, iar începând cu semestrul II la 1.200 lei;
- ▶ acordarea unor majorări salariale pentru personalul didactic și didactic auxiliar din învățământ
- ▶ asigurarea unui nivel sustenabil pentru cheltuielile cu salariile și pensiile în sectorul public;
- ▶ orientarea resurselor disponibile către investiții publice în domeniile: infrastructură, dezvoltare rurală, energie și tehnologie avansată;
- ▶ accelerarea ritmului de cheltuire a fondurilor europene pentru îmbunătățirea ratei de absorbției;
- ▶ continuarea finanțării schemelor de ajutor de stat și în perioada 2016-2018, pentru a contribui la crearea de noi locuri de muncă, realizarea de investiții care utilizează tehnologii noi, obținerea de produse, servicii, tehnologii inovative, cu efecte asupra creșterii economice și asigurării stabilității macroeconomice;
- ▶ implementarea programării bugetare multianuală pe proiecte și programe, care va aduce economii importante la buget și va crește gradul de predictibilitate și eficiența cheltuielilor publice.

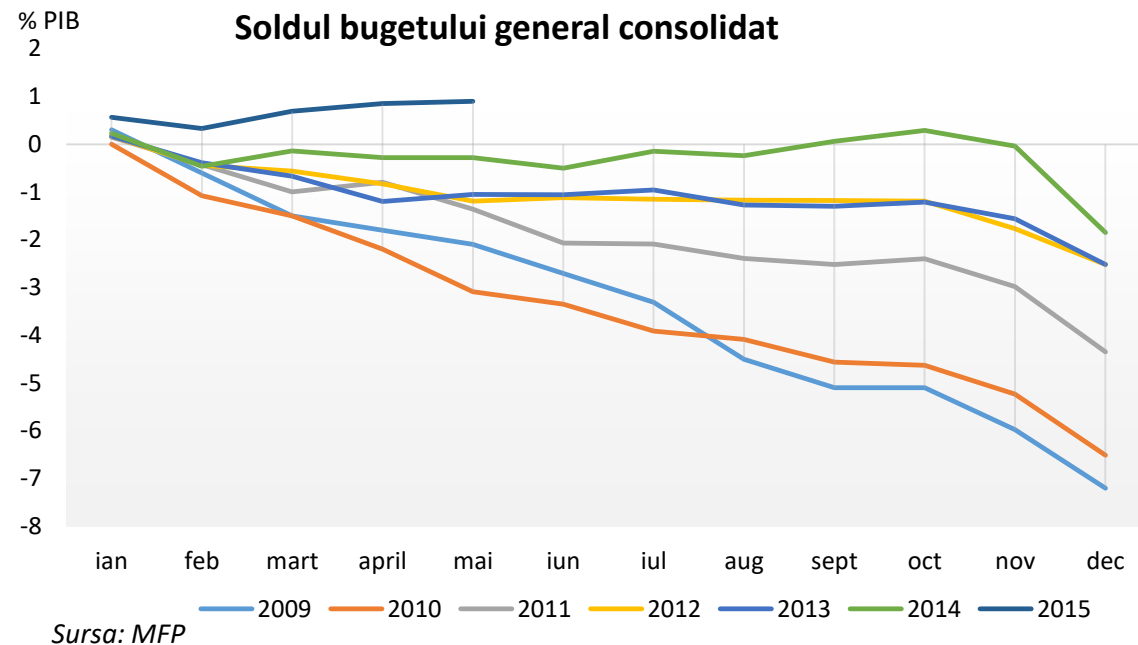
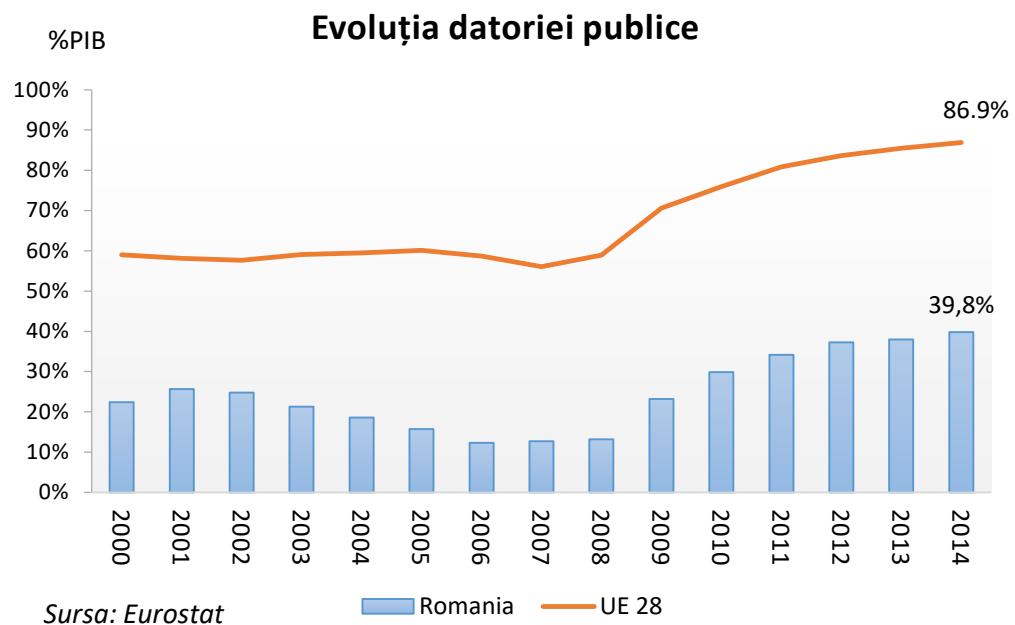
Poziție fiscală - 2014

Sursa: Prognoza de primăvară 2015 CE, Programele de convergența/stabilitate

Stat membru	Ținta MTO și anul de referință
Belgia	0,75% PIB - Nu e planificat a se atinge in perioada PS (2015-2018). Posibil sa solicite revizuire ca urmare a actualizarii datelor privind populatia si a implementarii reformei sistemului de pensii
Bulgaria	-1 % PIB - 2016
Cehia	-1 % PIB - la MTO
Danemarca	-0,5 % PIB - la MTO
Germania	-0,5 % PIB - la MTO
Estonia	Surplus structural - la MTO
Irlanda	0 % PIB - 2019
Grecia	Stat membru cu program. Nu a prezentat PS.
Spania	0 % PIB - 2019
Franța	-0,4 % PIB - 2018
Croația	Comisia urmeaza ,sa stabileasca MTO in septembrie 2015, impreuna cu actualizarile MTO pentru celelalte SM
Italia	0 % PIB - 2018
Cipru	Stat membru cu program. Nu a prezentat PS
Letonia	-1 % PIB - Beneficiaza de deviere temporara (reforma sistemului de pensii).

Stat membru	Ținta MTO și anul de referință
Lituania	-1 % PIB - 2015 (atins din 2014)
Luxemburg	0,5 % PIB - la MTO
Ungaria	-1,7 % PIB - Nu ating MTO decat in 2017 (iar conform COM se va deteriora in 2018).
Malta	0 % PIB - 2019
Olanda	-0,5 % PIB - la MTO
Austria	-0,45 % PIB - atins in 2014, tinta 2015
Polonia	-1 % PIB - 2019
Portugalia	-0, 5% PIB - Se estimeaza atingerea in 2016. COM estimeaza atingerea in 2019
România	-1 % PIB - 2015
Slovenia	0 % PIB - 2017 - amanat 2020
Slovacia	-0,5 % PIB - 2017
Finlanda	0,5 % PIB - Se estimeaza ca nu se atinge pe durata PS (2016-2019)
Suedia	-1 % PIB - la MTO
Marea Britanie	Nu este prevazut

- Cod fiscal
- impact direct 15,5 mld.lei
 - efecte semnificative imediate de runda a doua prin amplificarea creșterii consumului privat, creșterea investițiilor și a ocupării
 - 2015: încadrarea în ținte 1,25% din PIB cu ajutor pe fonduri UE
 - 2016: - deficitul bugetar ESA sub 3% din PIB (deficitul bugetar cash 2.9% din PIB) ținând cont de actele normative în vigoare
 - riscuri referitoare la intrarea în EDP, însă diminuate de o colectare mai bună și de eficientizarea cheltuielilor

